

Visszapillantás — előretekintés

Az évszázás és az esztendőkezds nálunk — és a többi szocialista országban — a hagyományos szilveszterezésen, ünneplésen, felköszöntésen, jókívánságokon túl a tervezgádkodásnak köszönhetően sajátos színezetet kapott; minthogy minden év egy-egy tervezendő is, december végi fölmérő visszatekintésünk a tervteljesítés elemzése is, örömrünk a jól végzett munka láttán fakad, gondjaink a hiányosságok föllismeréséből erednek, nekigyürkőzésünk pedig az új tervidőszakhoz igazodik, tennivalóink a szocialista építés magasabb lépcsőfokainak kialakítására irányulnak.

A visszapillantás elégtételt nyújtott ezúttal is.

„A szocialista építés művének újabb nagyszerű eredményeivel zárjuk az 1978-as esztendőt — mondotta pártunk főtítkára újévi rádió- és televízióüzenetében. — Hős munkásosztályunk áldozatteljes és lendületes munkájával teljesítette az iparfejlesztés és -korszerűsítés programját: az ipari termelés az öt éves terv első három esztendejében több mint 11 százalékos ütemben növekedett... A dolgozók jövődelmeinek gyorsabb emelése vonatkozó programot végrehajtva, az idén határidő előtt befejeztük a javadalmazás-emelés első szakaszát; úgyszintén emeltük a nyugdíjakat, a családi pótlékot, rátértünk a csökkentett munkahét alkalmazására.“

Tegyük hozzá, hogy ezek az eredmények különösen becsek, hiszen meglehetősen nehéz körülmények közepette értük el; a tőkés világot sújtó gazdasági válság összes velejárójával a pénzhüglástól kezdve a fűtőanyaghiányig a mi gazdasági életünkre is kihát, nekünk is gondot okoz, fokozott erőfeszítéseket követel tőlünk is, hiszen magasabb árat kell fizetnünk a behozott nyersanyagokért, a kivitel dolgában pedig ugyanakkor rendkívül éles versengéssel vagyunk kénytelenek szembenézni. Gazdasági szempontból az eltelt esztendő említésre méltó abból a szempontból is, hogy az új gazdasági mechanizmus bevezetésének kezdetét jelentette, eredményeink tehát az új irányításmód vizsgajegyei is egyben.

A visszapillantás elégtétele, a mérleg pozitívuma nyújt bizakodást az előretekintéshez. Bizakodásunkat megerősítette két jelentős ünnep, amely népünket mélyen meghatotta, megörvendeztette. A párt főtítkárának, az államfőnek, Nicolae Ceausescu elvtársnak, valamint Elena Ceausescu elvtársnőnek, a tudomány és a társadalmi haladás kimagasló harcosának köszönte mindannyiunk megtisztelő föladata volt, az ország valamennyi dolgozóját lelkesedéssel töltötte el, személyes ünnepük a köz ünnepé is, s ez egyben kifejezte a nép irántuk érzett szeretetét, ragaszkodását, de ugyanakkor az ország lakosságának egységét, szoros fölzárkózását a párt és vezetősége körül. A külföldről érkezett temérdek üdvözlét, az ez alkalmából kiadott könyvek és átnyújtott diplomák, a világhírű egyetemek, kutatóintézetek, bizottságok, tudóstársaságok, állami és magánlétesítmények részéről érkezett meghívások, kitüntetések, a lapokban megjelent, rádióban, televízióban közölt méltatások bizonyítják ugyanakkor e két kiváló személyiség nemzetközi tekintélyét, világhírét, munkásságuk jelentőségének elismerését s általában széles körű népszerűségüket. Mindez pedig — a dolog természetéből és személyiségük jellegéből eredően — visszahát ránk, s növeli országunk és népünk jó hírét a nagyvilágban.

Ha már az ünnepeknél tartunk, tegyük szavá, hogy az idén ünnepeljük a két fejedelemség — Moldva és Havasalföld — egyesülésének 120. és augusztus 23-a, az antifasiszta és antiimperialista nemzeti fegyveres felkelés 35. évfordulóját. E két jelentős eseményről évről évre írunk, megemlékezünk, kifejtjük gondolatainkat, meglátásainkat, emlékeztetünk a jelenkorhoz szóló üzenetükre. Ezúttal csupán arra mutatnánk rá, hogy noha a két dátum között három emberöltő távolsága ível, s az események jellege, szerepe, fontossága eltérő, mégis sok vonatkozásban közösek, sőt azonosak az ismérveik. Mindkét esemény ugyanis bizonyos tekintetben tetőzés, évtizedes forrongások, kísérletek, küzdelmek és készülődések, visszaesések és újra-kezdések gyümölcse, beérése, másfelől viszont nyitány, új korszak virradata, derengése, kezdetek kezdete. Az 1859-ben kivívott egyesülés ugyanis hosszú előzményre tekint vissza, bátor lépések, jól kiválasztott időpontú megmozdulások, ügyes sakkhúzások, de keserves kudarcok sorozatára is, ugyanakkor az új állam, Románia létrejötte mondhatni nagyjából lezárta az ország történelmének feudális korszakát, a középkori elmaradottságra jellemző megosztottságot, s megnyitotta az utat az alig csíráiban mutatkozó tőkés termelési mód lendületesebb kibontakozásához, akut viszonyok fölszámolásához, régóta várt, esedékes reformok meghozatalához. Az új állam — mint minden tőkésország annak idején — nagyjából felemás megoldások-

hoz folyamodott, mégis a jobbágság fölszabadítása, a kolostori földek kiosztása révén elért részleges földreform, a vasútépítés, olajkitermelés, iparfejlesztés, a dunai és tengeri hajózás serkentése révén számottevő lépéseket tett a kapitalista fejlődés, a korszerű átalakulás, a gazdasági erőrekapás, a művelődés útján, s ily módon előkészített további történelmi lépéseket, megteremtette például a függetlenségi háború győzelmes megívásának anyagi, politikai, morális föltételeit.

Munkásmozgalmunk történelmének s általában egész múltunknak ismerete alapján jól tudjuk, hogy milyen demokratikus szervezkedések, osztálycsaták, tömegsztrájkok, éhségmenetek, tüntetések vagy háborúellenes, antifasiszta szabotázsakciók, mi több, itt-ott már fegyveres partizánselekmények (gondoljunk csak Ștefan Plavăț küzdelmére) vezettek el végül is az augusztus 23-i történelmi fordulathoz. Ebben a megközelítésben a fegyveres felkelés betetőzte népünknek az idegen iga, a német megszállás, a fasizmus, valamint a háború ellen vívott harcát, ugyanakkor megnyitotta az utat a demokratikus átalakulások kiterjesztése, befejezése előtt az új korszak, az immár a szocializmus jegyében, a kizsákmányolástól, királytól, burzsoáktól, arisztokratáktól mentes népi hatalom ege alatt történő országépítésre, társadalomfejlesztésre.

Ebben az esztendőben tartják meg a Román Kommunista Párt XII. kongresszusát. A pártkongresszusoknak immár sajátos történelmük van abban az értelemben, hogy milyen időpontban tartották meg, mi volt a legfőbb tennivalójuk, hogyan oldották azt meg, minő határozatokat hoztak, melyik irányban jelölték ki az országfejlesztés, a szocialista építés követendő útját. Ebben az értelemben beszélünk például a két munkáspárt egyesítésének, a mezőgazdaság szocialista átalakításának befejezését ünneplő avagy a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építésének tételét megfogalmazó s annak távlati feladatait kijelölő kongresszusról. A IX. kongresszus például különösen termékeny korszakot nyitott meg gazdasági, ideológiai, külpolitikai sikon egyaránt. Ma még korai volna meghatározni, hogy a XII. kongresszust mi jellemzi majd, mit összegez és milyen utat cövekel ki, a feltételek azonban nagyjából körvonalalazhatók. Ezzel az esztendővel lezárul egy évtized, a hetvenes éveké; a nyolcvanas évek nyilván új kérdések, tennivalók iszákjával kopogtat majd ajtónkon. A kongresszus jövővállató iparkodása bizonyára mindezzel számot vet, s elébe megy a teendőknél. Ez utóbbiak közé sorolandó gazdasági téren mindenekelőtt az új mechanizmus további s mind kiterjedtebb kikísérletezése, meghonosítása és mind-az, ami ezzel együtt jár, az önállóbb gondolkodás, az alkotó szellemű vállalatvezetés, a dolgozók fokozott bevonása a városok, falvak, szövetkezetek, üzemek irányításába stb. Az előző kongresszus óta sokat tettünk a tudományos-műszaki forradalom vívmányainak alkalmazása, a szocialista demokrácia, a munkásönigazgatás kiterjesztése terén, de nyilvánvaló, hogy e tekintetben a jövő évtizedben is bőven akad még dolgunk éppúgy, mint az energiatakarékoskodás vagy — külpolitikai vonatkozásban — az enyhülés folyamatának fölerősítése, az új, igazabb világrend megteremtése, a népek további közeledése terén.

Pártunk Központi Bizottsága az esztendő első heteiben jelentős határozatokat hozott, s ezek közt is kiemelkedő hely illeti a mezőgazdaság egységes vezetésének javításáról, az agráripari tanácsok megalakításáról szóló igen fontos dokumentumot. E nagy horderejű kérdésekről néhány sorban szólni nem lehet, nem is volna értelmes vállalkozás, ezzel szemben az a tervünk, hogy a párthatározatokban érintett legfontosabb kérdésekkel az egész év folyamán rendszeresen foglalkozunk majd, a különféle szakmák avatott tollú szerzőinek bevonásával, hogy lehetőségeinkhez mérten segítséget nyújtsunk olvasóinknak egyedi, emberi és gazdasági, közösségi dolgaik megoldásában.

Bizakodásunk ugyanakkor újabb erőfeszítésekre is kötelez, hiszen nem kevés a gond. A Központi Bizottság február 1-i ülésén mondott beszédében pártunk főtitkára emlékeztetett arra, hogy hiányos munkát végzett a vegyipar és a gépgyártás, a lakásépítés, valamint a mezőgazdaság, külkereskedelmi mérlegünkben pedig eltolódás tapasztalható, az előirányzathoz képest csökkent a kivitel, és megnőtt a behozatal.

„Rá kell mutatnunk arra — hangoztatta Nicolae Ceaușescu elvtárs —, hogy az 1978. évi tervet a kiegészítő előirányzatokkal együtt, nem teljesítettük egészében...”

Az új esztendőben mindent meg kell tennünk a lemaradás fölszámolására.

KORUNK